

היסטוריה לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
ענה על שאלה אחת מכל פרק.

פרק ראשון	—	(25x1)	—	25	נקודות
פרק שני	—	(25x1)	—	25	נקודות
פרק שלישי	—	(25x1)	—	25	נקודות
פרק רביעי	—	(25x1)	—	25	נקודות
סך הכול	—			100	נקודות

שים לב: תלמיד **שאושר לו מבחן מותאם** יענה על שלוש שאלות:

שאלה אחת מפרק ראשון **או** מפרק שני, שאלה אחת מפרק שלישי ושאלה אחת מפרק רביעי.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (25 נקודות)

תקופה ראשונה: הלאומיות בישראל ובעמים — ראשית הדרך עד 1920

ענה על אחת מן השאלות 1-3.

1. הלאומיות

- א. הסבר את ההשפעה של המהפכה התעשייתית (התיעוש) על הצמיחה של התנועות הלאומיות באירופה, והצג גורם נוסף שהשפיע על צמיחתן. (12 נקודות)
- ב. מה הם המאפיינים המשותפים לבני אותו לאום?
הצג שינוי אחד שיצרה הלאומיות בחברה באירופה אך במפה המדינית שלה.
(13 נקודות)

2. התנועה הציונית

- א. הסבר שלושה גורמים לצמיחה של התנועה הציונית בסוף המאה ה-19. (12 נקודות)
- ב. הסבר את הפתרון שהציע הרצל ל"בעיית היהודים" בספרו "מדינת היהודים".
הצג שניים מן הקשיים של הרצל בניסיונו לקדם פתרון זה.
(13 נקודות)

3. ארץ-ישראל בשנים 1882-1914

- א. הסבר שני מאפיינים של המושבות שהוקמו בארץ-ישראל בתקופה זו.
הצג יתרון אחד וחיסרון אחד של העזרה שנתן הברון רוטשילד למושבות.
(13 נקודות)
- ב. הבא שתי סיבות להקמת ארגון "השומר", והצג שתיים מפעולותיו. (12 נקודות)

פרק שני (25 נקודות)

**תקופה שנייה: בין שתי מלחמות העולם (1920-1939), היישוב היהודי בארץ-ישראל
בימי מלחמת העולם השנייה**

ענה על אחת מן השאלות 4-6.

4. מלחמת העולם הראשונה – מסמכים ושינויים

- א. מה הייתה המטרה של פרסום מסמך "14 הנקודות של וילסון"? הצג סעיף אחד מן המסמך שנועד לקידום מטרה זו. (15 נקודות)
- ב. הצג שני שינויים שחלו במפה המדינית של אירופה אחרי מלחמת העולם הראשונה. (10 נקודות)

5. היישוב היהודי בארץ-ישראל בין שתי מלחמות העולם

- א. הסבר שתי סיבות לעלייה לארץ-ישראל בתקופה שבין שתי מלחמות העולם. הצג שני מאפיינים של העולים בתקופה זו. (13 נקודות)
- ב. הצג שני הישגים של היישוב היהודי בשנות העשרים והשלושים של המאה ה-20: הישג אחד בתחום ההתיישבות החקלאית, והישג אחד בתחום ההתיישבות העירונית. (12 נקודות)

6. יהודים, ערבים ובריטים בשנות השלושים בארץ-ישראל

- א. מהו "המרד הערבי"? הצג שתי דרכים שבהן פעל היישוב היהודי בתגובה על "המרד הערבי". (13 נקודות)
- ב. הצג את התוכן של "הספר הלבן" השלישי, והסבר כיצד השינוי במדיניות בריטניה כלפי היישוב היהודי בא לידי ביטוי בספר זה. (12 נקודות)

פרק שלישי (25 נקודות)

תקופה שלישית: המשטר הטוטליטרי, הנאציזם, מלחמת העולם השנייה והשואה

ענה על אחת מן השאלות 7-10.

7. המשטר הנאצי בגרמניה בשנים 1933-1935

א. הצג שתי פעולות שעשה היטלר כדי לחזק את המשטר הנאצי בשנים 1933-1934.

הסבר כיצד אחת מן הפעולות שהצגת עזרה לחזק את המשטר הנאצי.

(13 נקודות)

ב. הצג את התוכן של חוקי נירנברג (1935), והסבר כיצד עיקרון אחד באידאולוגיה הנאצית בא לידי ביטוי בחוקים

אלה. (12 נקודות)

8. הגטאות

א. הסבר שתי מטרות של הנאצים בהקמת הגטאות, והצג שתי דרכי פיקוח על הגטאות. (13 נקודות)

ב. הסבר דילמה אחת של חברי היודנראט. (12 נקודות)

9. תנועות הנוער, סיוע והצלה

א. הצג שתי פעולות של תנועות הנוער בגטאות לפני ביצוע "הפתרון הסופי", והסבר כיצד סייעה ההשתתפות בתנועות

הנוער לחברים בהן להתמודד עם החיים בגטאות. (12 נקודות)

ב. הסבר את המניעים של תושבים לא יהודים שפעלו כדי לעזור ליהודים בארצות הכיבוש הנאצי, והצג שניים מן

הקשיים שהיו להם בפעילות זו.

(13 נקודות)

10. הגטאות בזמן "הפתרון הסופי"

א. מדוע התקשו היהודים שחיו בגטאות להבין שמטרת הנאצים היא להשמיד את העם היהודי? הבא שתי סיבות.

(15 נקודות)

ב. מי היו מארגני המרידות בגטאות, ומה היו מטרותיהם? (10 נקודות)

פרק רביעי (25 נקודות)

תקופה רביעית: בונים את מדינת ישראל במזרח התיכון

ענה על אחת מן השאלות 11-14.

11. החלטת האו"ם

- א.** הסבר מדוע על אף היריבות בין ארצות הברית ובין ברית המועצות, תמכו שתייהן בהחלטת האו"ם שהתקבלה בכ"ט בנובמבר 1947. (11 נקודות)
- ב.** הסבר את עיקרי החלטת האו"ם שהתקבלה בכ"ט בנובמבר 1947. מה הייתה התגובה של היהודים, ומה הייתה התגובה של הערבים על החלטה זו? (14 נקודות)

12. עלייה וקליטה בשנות החמישים והשישים

- א.** הסבר שניים מן הקשיים שהיו למדינת ישראל בקליטת העלייה הגדולה, מייד לאחר הקמת המדינה. (13 נקודות)
- ב.** הצג את התרומה של העולים בעלייה זו למדינת ישראל בשניים מן התחומים: התיישבות, דמוגרפיה, תרבות. (12 נקודות)

13. זיכרון השואה

- א.** תאר את היחס של החברה בישראל כלפי ניצולי השואה בשנות החמישים, והסבר גורם אחד ליחס זה. (12 נקודות)
- ב.** הצג שתי דרכים שבהן פעלה מדינת ישראל להנצחת (שמירת זיכרון) השואה, והסבר את החשיבות של הנצחת השואה. (13 נקודות)

14. מלחמת ששת הימים / מלחמת יום הכיפורים

- בחר באחת מן המלחמות האלה: מלחמת ששת הימים (1967) או מלחמת יום הכיפורים (1973).
- א.** הסבר שניים מן הגורמים לפרוץ המלחמה שבחרת. (12 נקודות)
- ב.** הצג את התוצאות המיידיות של המלחמה שבחרת, והסבר כיצד השפיעו תוצאות אלה על התחושות (הרגשות) שהתעוררו בחברה הישראלית בעקבות המלחמה. (13 נקודות)

בהצלחה!